

# ברפתות



## מפוקסה של רפתנית בגליל

אן בכר, מחננים

ספטמבר 1985

הניקוז המסודר מקל מאוד על שטיפת החצר וגם נגמרו הויכוחים עם מינהל הכנרת. אני לא יודעת אם בכל האזורים הלשכה הוטרינרית נמצאת בלחץ כמו אצלנו. בזמן האחרון היינו זקוקים לחיסון זן 19 ואנפלזמה למספר עגלות. פעמיים נקבע תאריך וברגע האחרון הודיעו על ביטול. בפעם השלישית הגיעו וחיסנו ב-S19 אבל לא הביאו את החומר לחיסון בפני אנפלזמה. למחרת בבקר היינו צריכים לקשור את העגלות בפעם הרביעית כדי לגמור את החיסון.

אם בכתבה שעברה הייתי עדיין אופטימית בקשר להעברת עוברים, אפשר להגיד שעכשיו כשרואים את התוצאות אני פחות מתלהבת וחושבת שהיה צריך לעשות את העבודה קצת אחרת. קודם כל, בניסויים ראשוניים כגון זה, לדעתי לא היינו צריכים לקחת פרות טובות במיוחד; מספיק להשתמש בפרות בינוניות במטרה ללמוד את הטכניקה של העברת העוברים. משתי הפרות התורמות, או המיועדות להתרמה, האחת שבשתי ההריונות הקודמים שלה היא התעברה מההזרעה הראשונה, כבר הוזרעה ארבע פעמים. הפרה שתרמה את העוברים הוזרעה שוב, הגיעה לבדיקת הריון עם תוצאה שלילית ושוב הוזרעה פעמיים. מבין תשע העגלות שעברו טיפול הורמונלי לקראת השתלת עוברים, שלוש קיבלו עוברים שלא נקלטו אצלן וכמעט כולן היו זקוקות להזרעות

השנה אי אפשר להגיד שהקיץ עבר בשלום. במשך כל חודש אוגוסט הפרות סבלו מאד מהחום והלחות הגבוהה. מזג האוויר הקשה הוריד את התאבון וגרם לירידה דרסטית בחלב, ממעל 6,000 ליטר ליום ל-5,400 ובמשך ימים ספורים אפילו ל-4,100. אחרי שחזר מזג האוויר הנוח יחסית בספטמבר החלב חזר והתייצב על 5,000 ליטר, בכל זאת כ-1,000 ליטר ליום פחות מאשר בשנה שעברה באותה תקופה.

בדיעבד, עשינו שתי טעויות במשך התקופה החמה: טיפלנו בטלפיים וגם חיסנו נגד בוטוליזם. הטיפולים האלה גרמו אכף נוסף לפרות, אף כי לא היו כל כך דחופים שלא היה אפשר לדחות אותם למזג אוויר נוח יותר. גם היה לנו מספר רב של הפלות, חלקן בחודשים גבוהים של ההריון. עדיין לא קיבלנו תוצאות הבדיקות בכדי לראות אם יש איזה גורם מידבק, או אם גם זה תוצאה של התקופה החמה במיוחד. בנדאי, כל נזק בפוריות נגלה רק בשלב יותר מאוחר.

ממשיכים ליהנות מהמכון החדש, לא רק מהבנין הגדול והמרווח אלא ואולי עוד יותר, מהפוטנטיים הקטנים שחוסכים המון עבודה יום-יום. הבולט בדברים אלה הם המתזים על הקירות במכון בזמן החליבה. הם מופעלים אוטומטית בהפסקות, ועל ידי כך שהקירות רטובים במשך החליבה הובל לא נדבק ובסוף העבודה הלכלוך יורד בקלות בהתזה רגילה מצינור. לעומת הסידורים במכון הישן, בור

שקודם הוזרעה ובמקרה חזרה לדרישה במועד מתאים לניסוי, בלי שום טיפול. עכשיו אנחנו מחכים לראות איך המחשב יתמודד עם הנתונים של ולד שיוולד לפרה אחת מהורים שונים לגמרי.



וטיפולים נוספים. מעניינת העובדה ששלוש העגלות, שקיבלו שתילה ואחר כך בטעות 800 י"ח PMS (במקום 400), התעברו בהזרעה ראשונה או שנייה. העגלה שאצלה נקלט העובר היתה עגלה

## זה רעיון.....

באחד מסיוורינו ראינו ברפת קב' יד מרדכי עגלת שירות למכון החליבה. העגלה נושאת את כל הכלים והאבזרים להם זקוקים החולבים בעת עבודתם: "כוסות" לטבילת פטמות ומלאי של תמיסת חיטוי, קומץ "רחב" עבור פרות בעלות עטין גדול מכדי לחלבן בקומץ הרגיל, מגירה עם כלים קטנים לעת הצורך. העגלה כולה בנויה פלדת אל-חלד, נוחה מאד וראויה לחיקוי. עוד מאותה הרפת מתקן למזיגת חומרי חיטוי וניקוי, נח לשימוש וחסכוני, כי ימנע בזבוז חומר שנשפך שלא לצורך.

